

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Народний Дім
в Чернівцях.

В посліднім числі «Буковина» поміщає ілюстрацію фронтової фасади черновецького «Народного Дому» по перебудові. Фронт займає дев'ять вікон і є багато прикрашений різьбами і плоскорізьбами. На теперішнім досить високім партері вносять ся майже півтора раза висший перший поверх. Пять лукових вікон вказує, що велика саля буде дуже обширна. А що стеля великої салі, о скільки знаємо, буде іти в лук під копулу середньої части даху, то саля буде досить висока і воздушна, стане правдивою окрасою не тільки для «Народного Дому», але і для міста Чернівців. Перед копулясним дахом красує ся годинник а під ним напис «Народний Дім». Позниже ілюстрації заміщена така відозва:

Буковинські Русини! Будинок сей гарний, що украшає нинішнє число нашої газети, представляє руский «Народний Дім» в Чернівцях, однак не той «Нар. Дім», що нині існує, а той, котрий після добудовання першого поверху на старім будинку, має бути окрасою і гордостю руского імени на Буковині. Але не лишень окрасою, не лишень памятником Руси має бути сей величавий будинок. Він має нести користь і то користь велику народови нашому. В ній буде передовсім поміщена бурса для шкільної бідної молодіжки, того цвіту, тої надії нашої будучности, котра має нас визволити із під тяжкої опіки чужих св'ятихників, учителів, урядників... В ній будуть поміщені щиро-руські товариства, котрі цілі десятки літ вже трудять ся

над поліпшенєм долі рідного народу... В ній буде поміщена «Руска Каса», що має на цілі ратувати селян наших із рук лихварських... Буде там велика саля для забави, котру можна буде уживати для наших власних різнородних сходин, можна буде наймити і чужим за добрі гроші. Буде там друкарня, котрої доходи будуть ужиті на народні потреби, приміром на харч для бідних бурсаків і т. п.

Все те має бути і повинно бути (бо так вимагає наша честь і наша користь), — але єго ще нема. Щоби єго було, для того потрібно гроша, потрібно жертви зі сторони народу.

Для вибудовання поверху на «Нар. Дім» конче потрібно яких 14 до 16 тисяч зр. Із сеї суми є в руках товариства «Нар. Дім» около 6.000 зр., дарованих нам нашим великодушним Найяснійшим Паном із льотерії державної. Остатє ся отже пристарати ще яких 10.000.

Товариство удалось в цілі скорійшого зібрання сих грошей до ц. к. правительства з просьбою, дозволити, щоби можна було збирати по всіх селах і містах на Буковині добровільні датки. Правительство згодилоє на сю просьбу і дозволило збирати сі датки в протязі пів року (се-б то від тепер аж до св'ятого Юрія слідуєчого року.)

Милі братя! Ми певні, що і не-Русини жиючі межи нами скинуть не одного лева на сю нашу св'яту ціль. Але много від них вимагати ми не можемо і не в праві. За то тим більшої помочи ожидаємо від нас самих, за то тим сильнійше надіємось на жертволюбивість самих Русинів. Бо чужі можуть нам дати який гріш із чужої милосердия над нашою незавидною

долею, що найбільше із вдячности за наші добрі з ними взаємини, — але ми, ми повинні по змозі всіх наших сил нести свою жертву на престіл народної справи Руси, бо ми тут даємо не чужим, але нам самим, нашим дітям, нашому народови.

Братя, сини одної Неньки-Руси! Геть нині з нашими ріжницями партійними! Проч із спорами і взаїмною незичливістю! Тут розходить ся о майно цілого руского буковинського народу. Чи схоче хто відтягнутись від подання руки помочи своєму народови для того єдино, що майном того народу управляють тепер люди тої або сеї партії, котрої він є противником? Ми думаємо, що так підло не погадає ні один Буковинець, котрому дорога доля, дорога честь і будуччина Руси, — ні такою дорогою не піде навіть жаден Слованин, котрий не має ніяких зносин з рускою справою.

Давайте самі, хто лиш може і кілько може; заохочуйте темних-невидючих братів; у всі села нашої близної вітчизни найпроникне зазив нашого товариства, з усіх усюдів найпоплинуть щедрі датки на наш «Народний Дім», се серце, сей осередок, се єдиноє осередок буковинської Руси. Той гріш, що хто єго дасть на сю справу не пропаде дармо і не затратить ся: він принесе нам плід в сто раз, він переїде яко спадщина до наших дітей, наших внуків; він укріпить у наших потомків нам память і славу і благословенство будучих поколінь спаде на імя наше.

Гляньмо кругом себе! Наші тутешні сусіди, Волохи, що числом значно слабші від нас, мають аж три доми народні; один в Сучаві, два тут в Чернівцях. Чи не встидно для нас, що ми — хоть

МАТИ.

Споми́н з часів облоги А. Додета.

Одного дня вибрав ся я до форту Монт Валерієн, щоби побачити ся з приятелем, малярем Б. поручником в гвардії департаменту Секвани. На жаль був сей жвавий молодець на варті і за нічо в світі не міг рушити ся з місця. Як моряк в службі мусів він без вину ходити перед підземною галерією форту, гуторячи про Париж, про війну і про любих серцю не присутних.

Нараз поручник урвав бесіду, встав, вхопив мене за рамена і проговорив тихим голосом:

Що за прекрасні типи! як би з образів Домєра.

І в жовнірскім кабаті він душею був все артистом.

Блискучі як у ловецького пса очі вказували на дві точки, що показали ся на горбочку.

Дійсно красні типи!

Муштина худоцавий, малий, червоний як гриб, з плоским чолом, круглявими очима і носом не мов би з совиным клювом, одітий в сурдут каштанової краски з ковніром зеленим, немов би з деревного моху. Голова похоча на пташину голову, лице зморщене і дурновате. В одній руці ніс торбу, вишивану в цві-

ти, з котрої виглядала шийка бутельки, під пахою пушку з якоюсь консервою, звістну пушку, на котру Парижани не в силі глянути, не пригадавши собі рівночасно п'ятимісячної облоги...

У жінки вражав поперед усього великанський капелюх, подібний до буди; накинута на себе старий шаль, яким ословила ся від стіп до голови худу стат: з поміж'пимнятих прикрас капелюха виглядав конець носа і космики сивіючого волося. Коли ввійшли на горбок, муштина задержав ся, щоби віддихнути і обтерти піт з чола. Ту на горі, на мрачнім падолистовім воздусі горячо не було, але они йшли так швидко...

Жінка не задержувала ся зовсім. Йшла просто до галерії. Хвилику задержала ся, поглянула на нас, немов би хотіла о щось питати; та видко відобрали єї відвагу офіцерські вилоти, бо звернула ся до вартового жовніра і тревожним голосом спитала, чи може побачити ся зі сином, жовніром третього баталіону, шестої бригади парижської гвардії.

Заждїть тут — відповів вартовий — пійду єго закликати.

Ущасливлена відотхнула тим віддихом, що приносить полєкшу і звернула ся до мужа. Відійшли обоє і сіли відсторонно на горбочку.

Чекати прийшлоє їм досить довго. Форт Монт Валерієн так великий, складає ся з такого множества майданів, окопів, бант і казаметів! І як тут віднайти якогось там жовніра з третього баталіону, шестої бригади в тім місті

без кінця, поміж небом і землею, піднимаючим ся круто серед хмар, мов острів Ляпута. Крім сего розносив ся шумер з кріпости, відгомін бубна, трубки, відголос кроків бігаючих жовнірів, стукіт коновок... Се змінюють ся сторожі, визначають роботу, розносять поживу; осьде вільні стрільці гонять якогось шпіона ударами кольб, там мужики з Нантерр прийшли на скаргу до генерала, якась штафета вілтає чвалом — чоловік утомлений, кінь цілий покритий піною; з поміж передної сторожі приводять равених, що лежачи в кошах на мулах, видають жалібні стони немов би хорі агнята; моряки тягнуть ливнами нову пушку при звуках флету і окликаках: «гісса! га!»; пастух в червоних шаравахарах з карабіном на скірянім пасі через рамя, з пруттом в руці, виганяє кріпостну худобу. Все те іде, минає ся, спускає ся в лях і пропадає.

Коби хоть про мого хлопця не забули — говорили очі бідної матери, котра що пять хвиль вставала, приближала ся з тиха до входової брами, споглядала тревожно на маленьке подвірце, тулячись до муру, та не питала нікого про нічо, бо бояла ся осмішити дитину. Мужчина ще більше тревожливий і не ворухнув ся з місця; кілько разів лиш мати вертала з своєї вандрівки, сварив на ню за нетерпячку, поясняв обовязки служби, гестикуючи при тім сильно, як дурак, котрий хоче, щоби послушали єго балаканини.

Я все цікавий на єї маленькі, німі сердечні події, котрі радше мож відгадати, як добачити,

численніші — більше як о дві третині майном народним від них слабші?

Нас же на Буковині 260.000 душ. Найже кождий батько родини дасть за кожного члена своєї сім'ї на «Народний Дім» тільки по 5 крайцарів, а будемо мати 13.000 зр. — Ми знаємо що є у нас і такі, котрих не стати і на тих 5 кр. Але за то є, слава Богу, досить і таких, котрі і сьміливо 1 лева можуть від душі дати.

Наконець просимо всіх тих, котрі би дізнались може що про якісь агітації против сеї гуманної, а нам так високої і сьвятої справи, донести безпроволочно о тім виділєви «Нар. Дому», щоби ми нап'янули поіменно підлих людей.

Денис Єремійчук

заступник голови тов. рус «Нар. Дім» в Чернівцях.

Дієцезіяльний Синод в Перемишлі.

В днях 1, 2 і 3. листопада с. р. відбув ся в Перемишлі в катедральній церкві Синод дієцезіяльний, котрого цілю було оповіщенє рішень Собора провінціяльного львівського з р. 1891 та рішенє деяких постанов для дієцезії перемискої. Перебіг цілого Синода і настрої під час него був дуже торжественний і поважний, а що найважнійше то є то, що Отці Собора зі всіх найвіддаленіших частин єпархії, від Дунайця аж до Буг і Стрий, зібравши ся під проводом Архирея в столиці єпархії над Сяном, в мирі і супокоею виміняли свої гадки між собою, висказали преосв. Архиревви свої бажання і розійшли ся так між собою як і з преосв. Архиревем в найбільшій любови і гармонії, і з віднесеним чувством відіхали домів.

В Соборі взяло участь крім преосв. Архирея 108 сьвящеників, а то: 4 прелатів Капітули, 2 крилошанів соборних, 6 почесних (між ними було 3 декан.), 8 професорів, 2 настоятелів семінарії духовної, 6 ієромонахів, представителів шести Монастирів мужеских, 1 прокуратор монастиря жіночого Яворівського, 78 душпастирів (деканів і парохів) і 1 капелян Преосьвященного. В понеділок дня 31-го жовтня з'їзджали ся члени Синода.

Сам Синод розпочав ся ві второк дня 1-го падолиста. О год. $\frac{3}{4}$ 8 зібрани ся всі учасники Синода, духовенство катедральне і брацтва з хоругвами і образами в палаті архирейській, відки о год. 8. пішов похід з Архиреем при звуку звонів катедральних до церкви катедр. Там відправив Преосьвящений в численнім соборі крилошанів і других сьвящеників торжественну Службу Божу о призванє помочи св. Духа при гарнім співі і великим числі вірних. По короткій перерві, підчас котрої так вірні як і сьвященики неналежачі до Собора, опустили церков, роз-

почало ся перше засіданє Собора. По звичайних молитвах Преосьвящений держав довшу бесіду до Синодальних, в котрій вказав на значення і ціль Синода дієцезіяльного і на спосіб і дух в якій они відбувати ся повинні. По тім наступило читанє звичайних декретів, віроісповідання і вибір 18 синодальних іспитователів і 4 судіїв інстанційних. Вкінці ухвалено вислати телеграми з заявою вірности до Ёго Сьвятости Пани і Ёго Величества Цісаря, що Преосьвящений зараз сповнив На тім закінчилось перше засіданє. По полудні о 3. годині, зачало ся друге засіданє, на котрім читано рішення Собора провінціяльного львівського. Другого дня т. є. 2. падолиста по відправленю соборної Служби Божої ВПр. о. Мітратом Волишинським за упокій всіх архирейів і ерейів єпархії перемискої і панахиді, до котрої станув Преосьвящений в супроводі численого духовенства і малій перерві, слідувало третє засіданє, а пополудні четвєрте, на котрих перчитано до кінця рішення Собора львівського.

Крім засідань соборових відбували ми ще в вторник і середу вечером від години 6. до 9. в великій салі семінарії духовної конференції духовенства під проводом ВПр. о. Митрата. Волишинського, на котрих свобідно обговорювано внесенє духовенства.

Першу конференцію отворив Преосьвящений завзиваючи сьвящеників, щоби отверто висказували свої гадки. Тож і Впр. о. Митрат давав кождому свободу слова. Наряди відбували ся зовсім поважно і в великим ладі через оба дни. Приняті рішення були предложені Ёго Преосьвященству і по Ёго одобрєню третого дня т. є. в четвєр на засіданю Синода відчитані Речником Собора і Синодом прийняті. Того-ж третого дня по Архирейській соборній службі Божій благодарственный, відбуло ся п'ятє засіданє Собора, на котрім передовсім відчитано телеграму від Ёго Еміненції кард. Рамполлі, в котрій повідомляє, що Сьвятий Отець Лев XIII. уділяє всім зібраним на Синоді Апост. благословенє (се в одвіт на телеграму Преосьвященного, вислану в імени Синода). Потім Речник предложив внесенє духовенства і бажання єго. Молитвами, многолітствієм закінчено Синод і підписано. Преосьвящений попращав присутних, дякуючи їм за їх труд, а в імени отців синодальних проголосив Впр. о. Митрат Волишинський гарну бесіду до Преосьвященного, дякуючи єму за відправу Синода і за те, що позволив Вєч. духовенству отверто виявити свої гадки. В торжественнім поході, в котрім взяли участь брацтва, синодальне і катедральне духовенство відпроваджено Преосьвященного Архирея Константина, при звуку дзвонів, до палати.

Вкінці гостив Преосьвящений все духовенство синодальне і місцеве у себе. В двох найбільших саях нової архирейської палати заїло 120 самих духовних за столом. В часі обіду вніс Преосв. єпископ передовсім тоаст в честь Ёго Сьвятости Пани Льва XIII. і Ёго Величества Цісаря Франц Йосифа I. Присутні

з одушевлєнєм відсьпівали «многая літа». Потім забрав голос декан мостиский о. Сінкевич Теофіл і в гарній бесіді, в котрій згадав про сьвітлі і сумні часи нашої Церкви, порівнав єї до корабля, котрого керманичем є архирей, просив Преосьвященного, щоби завсїгди кріпко стояв на чолі свого стада і боронив св. віри і обряду, як се єго імя «Константин» вказує і дякуючи єму за дану духовенству свободу слова на Синоді і що зволив послухати єго голос, вніс в честь Преосв. Константина тоаст, що присутні з одушевлєнєм прийняли. Преосьвящений відповів на сей тоаст в гарній бесіді, зазначаючи кріпку віру народа і ревність дієцезіяльного духовенства, запевнив, що завсїгди буде непохитно сповняти свої архипастирські обовязки і боронити прав Церкви і обряду і вніс тоаст в честь духовенства. Закінчив бесідою єромонах о. Єремій Ломницький, в котрій вказав на колишню славу і упадок, а теперішнє двигненє Чина св. Василія і на єго задачу працювати для народа руского, помагаючи на кождім місци духовенству сьвітському. Бєсїда та зробила дуже добре вражєнє. Серед приятних розговорів по обіді надійшла хвиля пращання, бо вже час був до потягів. Сердечно пращались отці з Преосьвященим, Впр. крилошанами і між собою, кажучи собі до свиданя за 3 роки, бо за 3 роки обіцяв Преосьвящений скликати знов Собор.

Великий захід і клоїт мала Впр. Капітула з поміщенєм так великого числа духовенства. Що лише було можливим, то зроблено. В прєсвитерії, семінарії і двох порожних помешканях крилошанських приладжено приміщенє для отців. Також до себе позабирали оо. крилошане по кількох. За те належить ся Впр. Капітулі щира подяка.

Вісти політичні.

В справі онодашного виступлєня посла Вольфа против цілого польского народу всі віденьські дневники висказують огуду на поступованє того «перебумльованого студента». Признають слухність загальному обурєню Поляків без огляду на партії і політичні переконання, бо обидва була надто загальна і надто тяжка. Тільки N. fr. Прєссе, навязуючи заяви пос. Яворєкого у відповідь пос. Шенерєрови, піддає острій критиці австрійський патріотизм Поляків. Пригадує омлядінєстичну бесіду Греґра в році 1894 і питає ся, чому тоді Яворєкий не найшов і слова протесту? Епільоґом тої справи буде поєдинок на шаблі між послами Гневошом а Вольфом під як найтяжшими услівями. Поєдинок назначений на нині о год. 9 рано.

Справа Фашоди вже полагоджена в дипломатичній дорозі, бо Франция уступила звіттам, не хотючи давати причини до роздору. Однак Англія не перестає зброїти ся. Ціла англійська фльота вже майже готова до бою

на сю уличню пантоміну, котра тебе зачепить в переході і часом дотирком відслонить зовсім нову істоту. Та що тут мене найбільш вразило, се якась тота незручність, якась наївність сих обоїх людей і дійсно зворушило мене, коли з їх ясної і виразистої міміки, як двох акторів Серафіна, міг я собі уявити цілу чудну, родинну драму...

Мені здавало ся, що чую, як мати говорить одного ранку:

— Сей пан Трошю зі своїми наказами навкучив ся вже мені. Три місяці не виділа я вже моєї дитини, мушу піти, щоби єго пригорнути.

Батько чоловік тревожливий, простий, збентежений є думкою про перешкоди, які треба побороти, щоби вистарати ся о дозвіл, пробував відвести єї від сеї гадки.

— Моє серце, подумай про се, що той форт Монт Валерієн страшно далеко... як дотягнемо ся там без підводи? Врешті, се прецінь кріпость і жінкам там входити не дозволено.

— Я там дістану ся — відповіла мати — а що він привик завсїгди сповняти все, чого забажала, взяв ся от-же і тепер до роботи.

Пішов до секції, до мера, до генерально-го штабу, до комісара, зі страху прів, трясє ся зі студени, стукав до всіх дверей, часто заходячи не там, де му було треба, вичікував не-

раз по дві години в бюрі, до котрого, як потім показало ся, не мав властиво діла. В кінці повернув вечером домів, з позволенєм губернатора в кишені... На другий день встали досьвіта, при сьвітлі, дрожахи зі студени. Батько перекусив щось, щоби ся розігріти, мати не голодна. Она волить зі сином поснідати, щоби угостити трохи бідного жоввіра, вкладає до торби все що лиш можна мати підчас облоги; чоколаду, конфітури, запечатану бутельку вина, все, навіть пушку, за котру заплатили 8 франків і ховали на час найбільшого голоду.

Вкінці пустили ся в дорогу. Коли прийшли до окопів, що-лише отвирано брами. Тра було показати позволенє. Тут мати налякала ся трохи більше. Але нічо! здає ся все в порядку.

Пустіть їх, най перейдуть, — сказав ди-журний ад'ютант.

Аж тепер відітхнула.

Дуже честний сей офіцер...

Легким кроком, немов молода куропатва, швидко прямує в перед. Мущина з трудом доганяє єї.

— Моя люба, не біжи так.

Та она не чує. Єї манить до себе там високо, здалека видніюче узгірє Валерієн:

— Ходи швидше... він ось тут... Коли прийшли, тревожить їх нова грижа.

— А нуж єго не знайдуть? — а може не буде міг вийти.

Нараз побачив я, як задрожала, ударила по рамени старого і одним розмахом підняла ся.

З далека під зводом підземної галєрії пізвала хід сина.

— То він!

Коли з'явив ся, немов би засияв цілий фронт кріпости.

Хлопець красний, аж любо! сильно збудований, з оружем на рамени і торнієстроку на плечах. Підійшов до родичів з лицем вдоволенім і проговорив веселим, мужеским голосом:

— Добрий день, мамо!

За хвильку плащ, торнієстра, карабін, все зникло під великаньськими крисами маминого капелюха. Потім прийшла черга на батька, та се тревало о много коротше. Великий капелюх з крисами хотів все забрати для себе. Він був ненаситний.

— Якже ся маєш? Чи добре маєш одіне? Як з білизною?

Я чув, як з під криси капелюха обкидала єго від ніг до голови довгими поглядами повними любови, серед дощу поцілуїв, сльоз і усміхів переливала на него цілий засіб материнського чути, який назбирав ся через три

В Гібральтарі прироблено приготування, щоби мож було замкнути пролив на першій розказ з Лондона. Навіть найумірненіші часописи англійські промовляють незвичайно піднесеним і воєнним тоном і заповідають, щоби Англія не допустить щоби Франція осіла в якій-небудь точці долини Нілю.

Англія сильно підпірає бунт Манганіи против абісінського неґуса, бо хоче недопустити, щоби Менелік в справі Фашоди станув зі значним військом по стороні Франції. Мимо того говорять, що 5000 Абісінців маширує в сторону горішнього Нілю в цілі скріплення французької експедиції Маршанда, Італійське правительство веде ся в тій справі пасивно і заперечує поголоску, мов би італійський капітан Ченкодиколя прилучив ся яко посередник до війська, котре Менелік вислав против бунтівників.

Англійські часописи переповнені вістями о плянах мобілізації армії і фльоти. В пристанях де сконцентровано дивізії ескадр, як також вздовж всіх берегів відбувають ся безнастанні морські і сухопутні маневри. Кружиться поголоска, що англійське правительство наміряє урядити величезну демонстрацію на північно-європейських водах. В берлінських кругах політичних зачинають брати на серію воєнні приготування Англії. Їх ціль не цілком ясна. Здогадують ся, що тут іде о сильне зазначенє прав Англії до Єгипту і о рішуче оголошенє англійського протекторату над Єгиптом.

В виду того російська праса завзиває держави на континенті європейським, щоби виступили в обороні зверхних прав султана над Єгиптом. «Новости» пишуть: Тому, що єгиптська справа має визначну міжнародну ціху, повинні полагодити єї на конгресі держав, а они можуть оголосити тревалу і нескінчену неутральність Єгипту під спільною опікою держав. — Вплив Росії міг би справді справу Єгипту зробити міжнародною, а тоді зі спору між Англією і Францією вийде міжнародна квестія межі європейським континентом а Англією о цілий Єгипт. Се було би енергічною відповідію на безнастанні зброєня Англії.

НОВИНКИ

— **Griech. kath. General-Seminar in Lemberg.** Таку печатку бачили ми сими днями на урядовім акті рускої духовної семінарії у Львові. Чи не правдивий се куріоз? Чи не країна вже пора сей антик з минувого століття віддати до музея «Народного Дому», а заступити єго рускою печаткою?

— **3 Тов. для розвою рускої штуки** одержуємо письмо, що оповідає генезу теперішньої вистави і заповідає в будучности другу виставу руских малярів. — Високоповажаний Пане Редакторе! В Вашім поважанім дневнику висказали Ви тепле слово про змагання артистів, устроївших виставу, а заравом дивуєте ся, що она так не в час та без гомону зродила ся. Отже позвольте розказати, чому се так склавсь. Доси артисти наші, розкинені по провінції, майже місяці. Батько був також дуже тронутий, та не хотів сего показувати по собі. Видів, що ми дивимо ся на него і моргав очима в нашу сторону, немов би хотів сказати: — Простіть єї, се живка...

Чи я єї простив!...

Нараз голос трубки розвіяв сю світляну утіху.

— Кличуть... мушу йти...

— Якже-ж! і не поспідаєш з нами?

— Де там! не можу!... Іду на 24 годин на варту, на сам шпиль кріпости.

— Ох! — зойкнула бідна мати, не могучи сказати нічого більше.

Хвилю кілька стояли всі троє неподвижно, поглядаючи на себе збентеженим поглядом. Вкінці батько перший перервав мовчанку:

— То возьми з собою хоть сю пушку — промовив трогаючим голосом, в котрім чути було тільки ніжності а рівночасно і комічний жаль пажирливого чоловіка, вирікаючого ся смачного куска.

Та через якусь тревогу і зворушенє не могли знайти тої обридливої пушки; жаль брав дивити ся на єї горячково дрожучі руки, котрі так швидко рушали ся, шукаючи єї, слухати сих голосів крізь сльози: пушка! деж тота пушка! — они не встидали ся долучити єї госпо-

цілком не зносили ся із собою і не знали ся, хіба припадком. Се всі відчували так, як і потребу організації. Помаленьку розвивало ся заєсьняє слово, відбуло ся кілька наших нарад, а їх результатом Товариство, котре 3-го с. м. у-конститувало ся. Та сего нам мусіло бути і було за мало. Нам треба було конче пізнати взаїмно свої змагання і сили, з якими лучимо ся до спільного труду. Легко протю приняла ся гадка: показати собі взаїмно свої праці. Мала се бути цілком обмежена виміна вражінь, признана лиш для малярів-членів Товариства. Хот з охотою брали ся ми до діла, то всеж не було у нас цілковитої певности в удачу вистави. Але в останній хвили перемогла гадка, мо нам ніяк ховати ся перед нашою суспільністю — котра нас виховала таких, якими ми є, — а що треба з нею бути щирими, і як з родиною поділити ся тим, що маємо тепер, щоби по часі могла вже о власних силах оцінити вплив Товариства на розвій нашої праці. Не ходило так о саму виставу, о попис, як радше о пробу мобілізації наших сил. Ми хотіли знати, чи і о скільки можлива у нас солідарність, у нас Русинів, що так радо хвалимо ся браком сил. В сїм лежить причина, що не було розголосу; було часу за мало, щоби «завдалегідь» всею підготовити. Відкликнулисьмо ся поміж собою: «дайте, що хто має, без приготування». Ми не ладили ся до «європейської» вистави, і не уважаємо єї за «європейську». — Всеж з радістю мусимо зазначити, що проба ся була милою несподіванкою і для тих, що в єї удачу вірили, а звидівши виставу публіка чей-же признасть, що в словах сих нема пересяди.

Спасибіг протю за жичливий привіт: ми всіх сил доложимо, щоби піднята справа поступала живо і побідно, і з сильною вірою в добрий успіх пращаємо. До милого і скорого звидання на недалекий і багатий другий наший виставі. — У Львові 9/11. 1898. — За Товариство для розвою рускої штуки у Львові. *Юліян Панькевич.*

— **Поединок пос. Вольфа з пос. Гневошом.** Обида, яку наніс пос. Вольф на вторниковім засіданню народови польському, назвавши єго «народом галапасників» (Schmarotzervolk), скінчила ся поединком. Як звісно, порядну відправу дав сейчас Вольфови пос. Дашиньский, напаятнувавши єго вікчемником, а крім сего в імени польського Кола пос. Володимир Гневош заявив, що такий «уличник» (Gassenbube) не годен обидити польського народу. Також мазурський посол Кубік кликнув серед страшного заколоту до Вольфа: «Обидив-сьє, лайдаку, польський нарід! Я так вибю тебе по писку, що попамятаєш польського хлопа!» За те все Вольф вислав до Кола польського секундантів в середу, жадаючи від Гневоша сатисфакції. Секундантами були послі Леміш і Сильвестер, ті самі що секундували торік Вольфови в поединку з б. міністром гр. Баденім. Коло польське хотіло нарядитиє, щоби рішити, чи Вольф є спосібний домагати ся сатисфакції, бо вже нераз передтим ще більші обиди приймав рівнодушно, але Гневош прийняв поединок без падуми, а на своїх секундантів уприсив посла Генцля (з Кола польського) та фельдмаршалка-поручника бар. Шмідта. Поединок відбув ся в середу о 9-ій годині рано в військовій їздальні на Йосефштадті. Услівя були дуже острі: шаблі аж до цілковитого обезсилєня одного з противників. З лікарів був присутний др. Ковальський. На даний знак розпочала ся борба. Тревала коротко. Зараз при першій нападі п. Гневош виконав шаблею такий рух, що як би не припадок, був би дарекію подробиці до свого великого болю.

Пушку вкінці знайшли, обняли ся ще один раз послідний і дитина бігцем побігла до форту.

Нещасні! з так далека прийшли на се сніданє! що се для них за утіха, цілу ніч мати не могла спати, роздумуючи про се. Чи може бути що більше трогаючого, як таке страшне розчарованє, той рубець раю, котрий їм отворено і так брутально зачинено.

Ще хвилю кілька остали неподвижно на тїм самім місці, з очима «вдивлєними» в той підземний лїох, де пропала їх дитина. — Вкінці муцина порушив ся, обернув ся, кашельнув кілька разів, щоби додати собі відваги і промовив певним голосом:

— Ходім мамо! в дорогу!

Се сказавши голосом певним, зухвалим, поклонив ся нам низенько і взяв жінку попід руку. Я споглядав за ними аж до скруту дороги. Батько мав бісовату міну, якимись очайдушними рухами махав торбою. Мати, здавало ся, була єупокійніша. Йшла побіч мужа з похиленою головою і опущеними руками. Та від часу до часу шаль, покриваючий єї рамена, дрожав конвульсійно.

Вольфа через живіт перетяв на двоє. Однак в дивний спосіб шабля ударила плазом, без успіху. Скористав з того Вольф і в тій самій майже хвили ударив Гневоша в голову так сильно, що перетяв скрань на 7 сантиметрів вздовж, а в додатку шабля спадаючи, зранила Гневоша в праву руку, перетявши межі грубим пальцем а долонею жилу. Гневош хотів ще наперти на Вольфа, але секунданти розділили противників, узнавши Гневоша неспосібним до дальшої борби. Противники подали собі руки. Після оречєня д-ра Ковальського рани Гневоша досить поважні. — В помешканю п. Гневоша явили ся Коло польське і руский клуб, щоби зложити єму співчутє. Результат поединку справив в парламенті сензацию. — П. Володимир Гневош чоловік старий, числить 60 лїт а від 20 лїт не орудував шаблею. Єго відвага заслугує на повне признанє і будить навіть у єго противників, Німців, щирю симпатію.

Говорять, що має відбутися, ще поединок між Вольфом і Дашиньським.

— **Засуд сьвященника.** Судова палата карна в Мецу засудила католицького сьвященника на 14 днів вязниці за те, що як військо прийшло до єго села, сказав з проповідниці до селян: «Пильнуйте своїх мошенок і своїх дїтний!»

— **3 злодієм не жартують.** Стрілецька площа у Львові — се від давен давна загальний заїзд всіх селянських фір, що прибувають до Львова на торг. Ві второк і в п'ятницю там від народу аж кишить. Користають з того нераз львівські мантії і злодіяки і крутять ся поміж фіри за добычею. Онодішного вівітка приловили селяни одного такого майстра на крадежи і зробили над ним як стій самосуд, з котрого мійський пташок вийшов дуже кепско. В пошарпаній одежі, з висмиканим волосєм, розбитою головою та многими синцями на цілім тілі удав ся він на ратункову стацию і тут найшов першу пільгу на свій білє.

— **На «Шкільну Поміч» в Самборі** зволили зложити річну вкладку по 50 кр. Вп. пп. Біленький Т., Лашкевич Н., о. Гмитрик П., пані Івановська А., о. Ортинський М., пані Ортинська Н., Пашкевич Ю., п. Пашкевич Ем., о. Ріпєцький, п. Топольницький К., о. Рабій Фр., пп. Захаряєвич І., Жига В., Филищак Ів., Мартинец Мих., др. Ортинський В., пані Полянська Ев., Яновська П., пп. Дзундза Гр., Ольшанський Б., др. Чайковський Р. і Нечипур Л. — По 1 зр. зложили: Вп. пп. Будзінський П., др. Гумецкий Л., Івановський Сир., Саварин і Стебельський Р. Надто жертвували на бурсу «Шкільної Поміч» в Самборі: Вп. пп. Кульчицкий П. з Самбора 2 зр., Яворський В. з Нового Санча 3 зр., о. Фидик з Розлуча 3 зр., о. Літинський з Чукви 4 зр., о. Яворський з Стрільбич 50 кр., пп. Шухевич Ю. і Кульчицкий Д. з Болехова по 50 кр. і п. Сілецький Фр. 10 кр. Виділ тов. «Шкільна Поміч» складає сердечну подяку Вп. Добродіям убогої молодєжи і просить о ласкаву пам'ять на бурсу «Шкільної Поміч» в Самборі, в котрій міститься в сїм році 15 убогих школярів. *К. Топольницький*, предсідатель; *о. М. Ортинський*, секретар.

— **Суніці під зиму.** При незвичайно теплій погоді в лїсах коло Львова дозрівають ще суніці. Селянки, що їм вже давно не лучило ся в тій порі року, збирають суніці і приносять на міські торги.

— **Конець вітрениць.** В Пардубицях, в Чехах убито оноді дві сестри-вдови: Катерину Коночку і Марію Когутек. Обі сестри мешкали в однім відокремленім домику при далекій улиці. Кожда мала окрему кімнату, а поміж людьми кружили о них вісти недоброї слави. Чи мали які гроші, незвісно. Не знати отже, що було причиною нападу, при котрім одну сестру удушено, а другій перерізано шию. За убийниками пропав слід.

Телеграми.

Будапешт, 9. падолиста. Поединок між по-слами Гаярим а гр. Каролиєм перейшов щасливо. По першій заміні куль противники перепросили ся.

Кольонія, 9. падолиста. Köln. Ztg. потверджує вість, що німецька цісарська пара буде вертати через атлантійський океан і північне море та задержить ся в Кадиксі. Поворот до Берліна наступить ще перед новим роком. Заперечує англійським поголоскам, мов би прискоренє повороту стояло є звязи з політичним положєнєм.

Відень, 10. падолиста. Wiener Abendpost доносить, що на підставі цісарського рішеня в справі заложєня чеської політехніки на Моравії, вставлено до державного бюджету на рік 1899 суму 100.000 зр., яко першу рату на сию ціль.

Дамашок, 10. падолиста. Німецька цісарська пара відїзжає нині до Бальбек.

Париж, 10. падолиста. Криза в американсько-іспанській конференції трєває дальше. Іспанія відкликала ся до посередництва Франції і міністер Delcasse мав єго приречи.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд			Поїзд		
посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зі Львова
приходить	одини		відходить	одини	
6:45		з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6:00		до Підволочиск, Бродів з голови двірця
7:40		Янова	6:05		Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)
7:50		Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	6:15		Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча
7:55		Сокала і Рави рускої	8:35		Кракова (Відня, Берліна)
8:05		Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	8:45		Янова
8:15		Тернополя і Бродів на дворець головний,	8:50		Кракова (Відня, Варшави)
9:05		Кракова (Відня, Варшави, Пешту)	9:15		Скольного, Калуща, Борислава, Хирова
10:35		Іцкан, Сучави	9:35		Підволочиск, Бродів з дв. головного
10:45		Ярослава, Любачева	9:53		з дв. Підзамче
1:01		Янова	9:55		Белзця, Рави рускої, Сокала
1:30		Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	10:55		Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави
1:40		Скольного, Стрия, Калуща, Хирова	1:55		Підволочиск, Кієва з дв. головного
1:50		Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2:08		з дв. Підзамче
2:15		Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз.	2:40		Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:30		на дв. гол.	2:50		Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),
		Козови, Бродів на дв. Підз.			Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ря-
5:00		на дв. гол.			шів, Хабівки чер. Ряшів або Тарнів.
5:25		Іцкан, Сучави	3:00		Стрия, Скольного тільки від 1/2 до 3/4
5:40		Сокала, Белзця і Любачева	4:55		Ярослава, Самбора через Перемишль
5:55					
Ніч			Ніч		
3:04		з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4:10		до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)
3:30		на дв. головний	5:20		Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
5:10		Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:30		Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави
6:10		Кракова (Відня) Самбора на Перемишль	6:40		Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
8:45		Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:55		Тернополя з двірця головного
9:10		Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	7:00		Лавочного (Мункача, Пешту)
9:39		Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:10		Сокала, Рави рускої
9:45		Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	7:15		Тернополя з двірця Підзамче
9:55		Підволочиск, Бродів на дв. головний	7:44		Янова
10:30		Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	10:05		Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави
12:15		Стрия, Калуща, Борислава.	11:00		Кракова (Відня, Варшави, Берліна)
			11:27		Підволочиск, Бродів з дв. головного
					з дв. Підзамче

ЗАМІТКА: Гола нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білетти всякого роду і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

переніс

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтального в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешовани папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституційних заграничних т. зв.

Депозити сховкові

(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в річ. депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдоступніший зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядження для покоїв до спави, сальонів, ідалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

45-52 ул. Лукасінського ч. 1

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорешими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропільській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завіжди бажає позбутися слабости легких, або горла, хотіючи найуспішнійшої, або астми, навіть дуже задишеної і на позір невилічимої, сей нехай не гербату для хронічно хорих на легкі і горло А. Wolffsky-ого. Тисячні подяки дають гаранцію великої уздоровлюючої сили тої гербати. Пакет на два дні 75 кр. Брошура (описане ужиття) задармо. Правда лише у

А. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах. НАУКУ КРОЮ уділяє в осіб 1/2 х годинах. Замісцеві панночки приймає н а помешкане.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітти

у Львові, площа Бернадинська число 10.

має честь повідомити отсім Вп. Публику, що виробляє ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайдення, з всякого рода шкір, як: Обув мужеске і дамске, також чоботи з хольями тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи Кальшів і Плащів кавчукових, всякі гумові прилади як також зельовання обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як найкоротшім часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанем

139 43-140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальшів і плащів кавчукових.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-70, 4-10, 4-90 франко. —

Інші товари по умірених цінах. 76-?

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.